

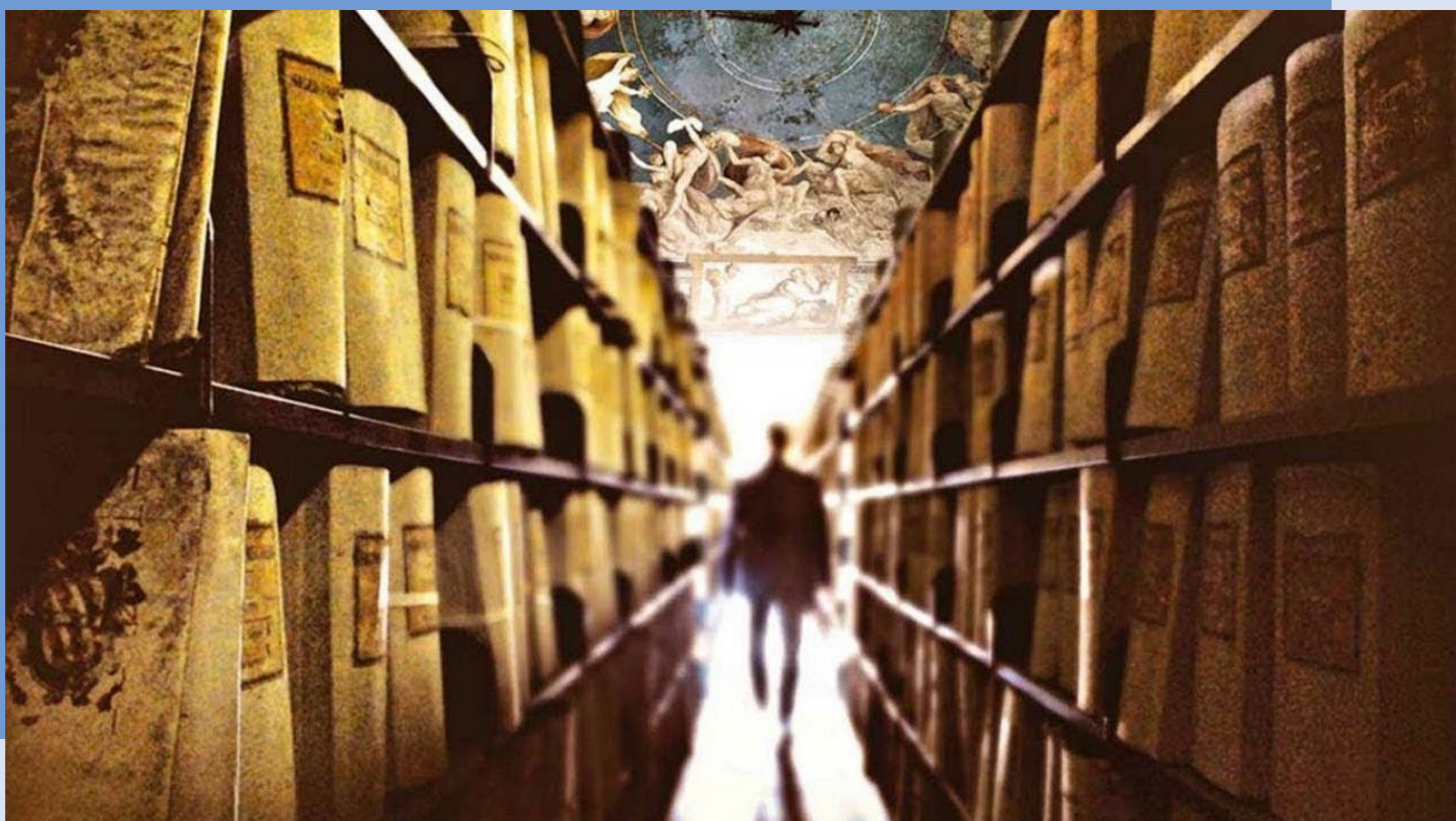
20 LET VÝUKY OBORU

ARCHIVNICTVÍ

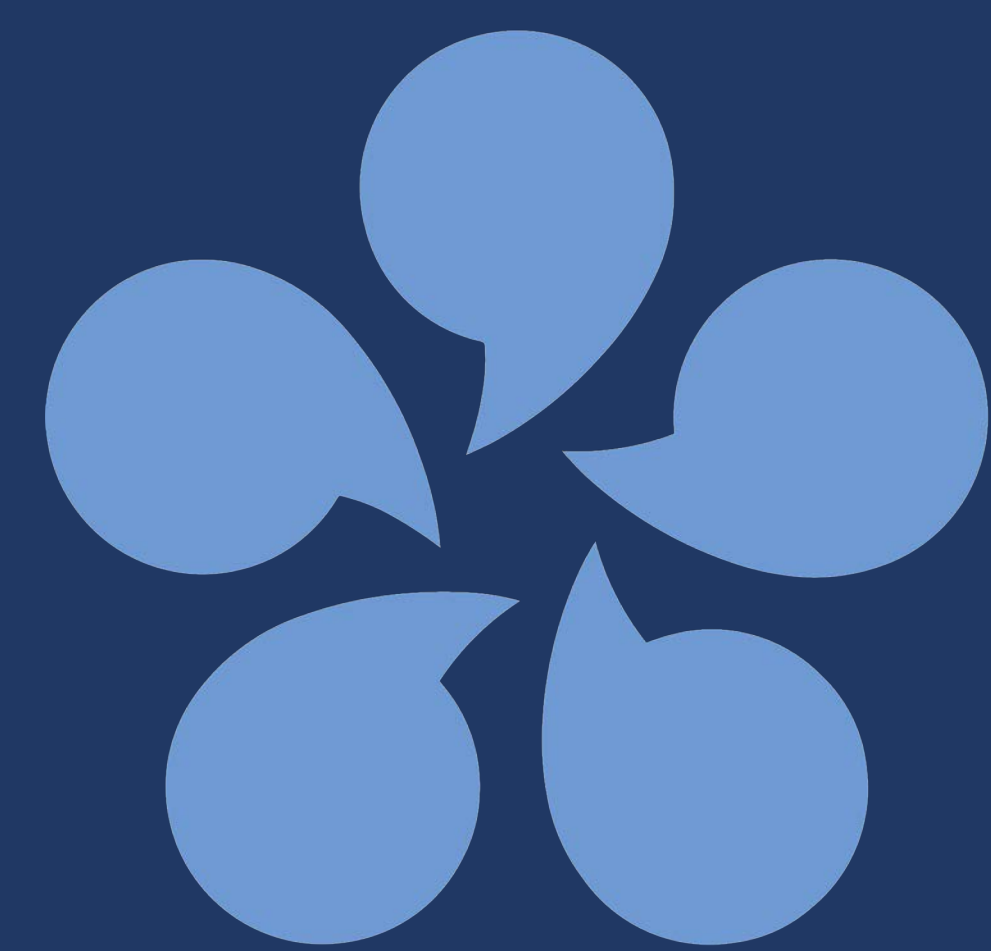
NA
JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ
2003 – 2023

ARCHIVNICTVÍ

Archivnictví představuje speciální odvětví lidské společnosti, v užším smyslu jde o vědu zabývající se uchováváním archiválií. Archivy bychom našli už v nejstarších civilizacích – vznikaly v momentě, kdy začalo záležet na uchování dokladů vlastní minulosti pro budoucnost, zpočátku z ryze praktických (většinou majetkových) důvodů, později i s ohledem na doložení a zkoumání historie. Počátky řady evropských archivů sahají do středověku či raného novověku. Dlouhou dobu byly archivy přístupné jen povoláním a nejpovolanejším, byť „klíč“ pro přístup k nim představovala především gramotnost, tedy znalost čtení a psaní, která se udržovala zejména v církevních kruzích a zprvu se jí nemohli pyšnit ani panovníci. Cenné doklady minulosti byly vždy chráněny před zcizením a zneužitím, tvořily součást pokladnic a sakrálních prostor a péče o ně byla svěřována znalcům a zasvěcencům. Teprve postupně byly archivy a jejich bohatství zpřístupňovány veřejnosti – průlom v tomto ohledu znamenala Velká francouzská revoluce, která otevření archivů zahrnula mezi své požadavky. Postupně následovaly i archivy v dalších zemích – panovnické, šlechtické, církevní či městské, významnou událostí bylo např. zpřístupnění vatikánského (papežského) archivu (dnes Vatikánský apoštolský archiv) badatelům z celého světa (bez ohledu na národnost a vyznání) v roce 1881. Archivy se nacházejí na celém světě, přičemž vedle ústředních archivů (národních či státních, pod různými názvy) existuje v každé zemi řada archivů dalších.

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

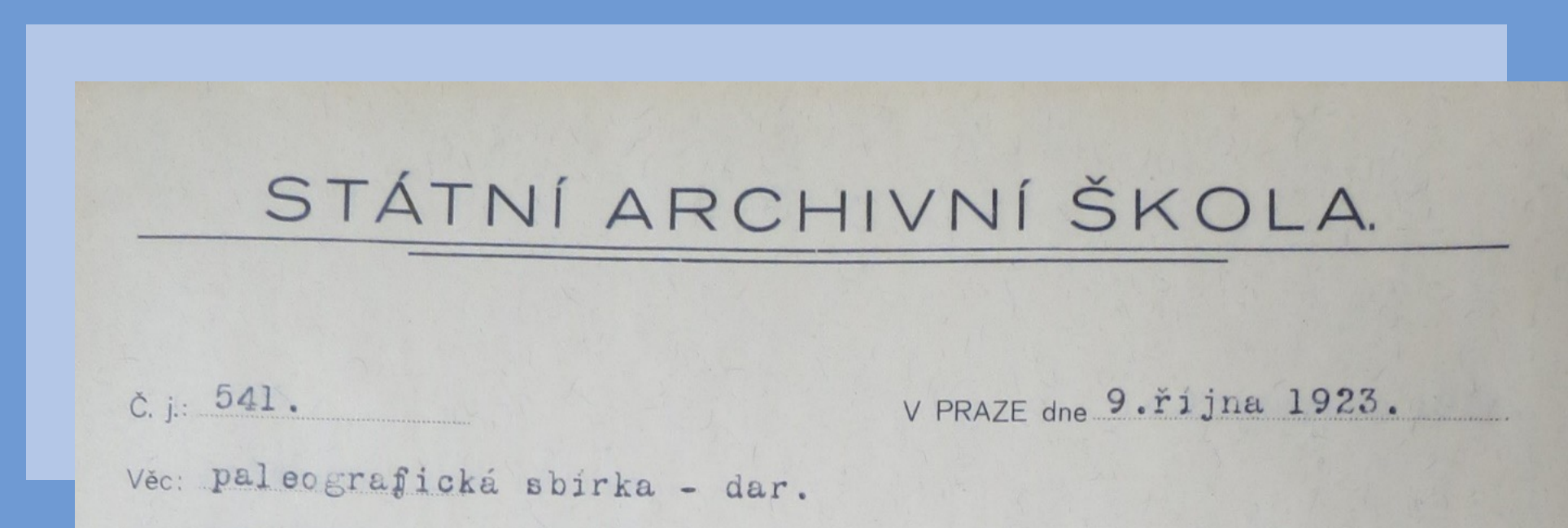
ARCHIVNÍ VZDĚLÁNÍ

Studium starých archiválií vyžadovalo postupně stále speciálnější znalosti, které jsou součástí řady věd, především ovšem tzv. pomocných (příp. základních) věd historických, jež se konstituovaly v období vzniku kritické historiografie v druhé polovině 17. století a postupně se do dnešní doby rozvinuly ve specifické samostatné disciplíny. Zejména v souvislosti se zpřístupněním francouzských archivů po Velké francouzské revoluci začala být aktuální odborná příprava specialistů, kteří by s dochovaným archivním bohatstvím dovedli pracovat. V důsledku toho vznikla v roce 1821 v Paříži nejstarší speciální škola určená především pro archiváře – École des Chartes (která existuje pod názvem École nationale des chartes dodnes). Nedlouho poté následovaly i další prestižní vzdělávací instituce (rovněž dosud existující): např. Institut für österreichische Geschichtsforschung ve Vídni (1854), Scuola di paleografia e diplomatica ve Florencii (1857) nebo obdobná paleograficko-diplomatická škola při vatikánském archivu (Scuola Vaticana di paleografia, diplomatica et archivistica, 1884).

ARCHIVNÍ VZDĚLÁNÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Přestože samostatná stolice pomocných věd historických vznikla na pražské Karlo-Ferdinandově univerzitě již v roce 1784, její absolvování nebylo pro výkon povolání archiváře nezbytné. Po vzniku vídeňského Institutu für österreichische Geschichtsforschung absolvovala studium na něm i řada specialistů z českých zemí, snahy o zřízení podobné instituce v českých zemích se do konce monarchie nezdařily. Obdobou se stala až Státní archivní škola, založená v roce 1919, která stejně jako vídeňský institut nebyla vysokou školou a připravovala pro archivní povolání studenty či absolventy univerzity. Činnost SAŠ neustala ani během druhé světové války (kdy se na ni právě vzhledem k jejímu odlišnému charakteru nevztahovalo uzavření vysokých škol), ale skončila (přestože SAŠ nebyla nikdy zrušena) v důsledku reformy po únoru 1948. Na jejích základech bylo zavedeno univerzitní studium archivnictví, realizované na univerzitách v Praze a Brně (a v rámci Československa i na Slovensku v Bratislavě), v Praze nejprve v rámci Katedry českých a československých dějin FF UK, v roce 1964 pak vznikla samostatná Katedra pomocných věd historických a archivního studia.

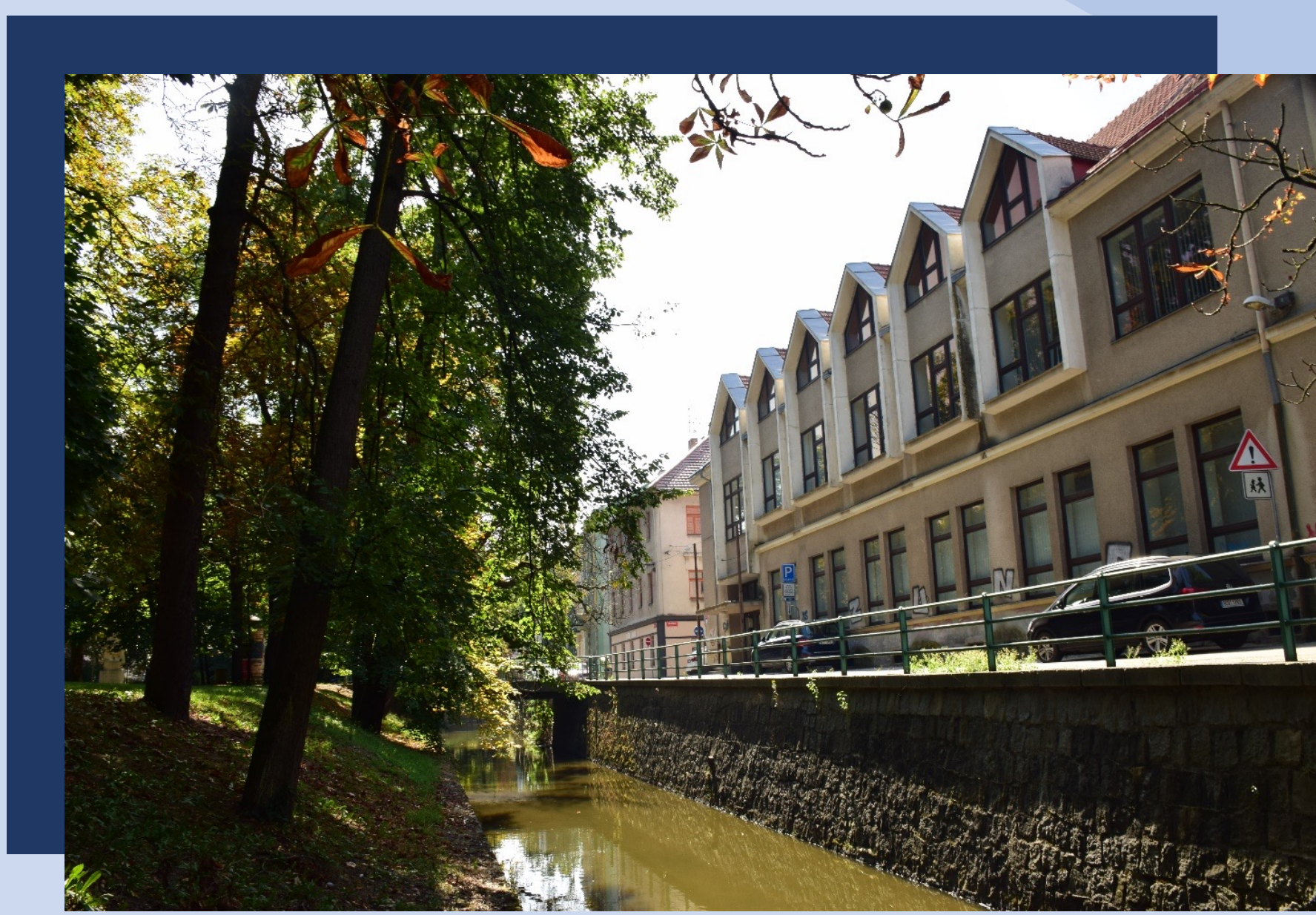
ZMĚNY V ČESKÝCH ZEMÍCH OD KONCE 20. STOLETÍ A VZNIK ÚSTAVU ARCHIVNICTVÍ A PVH FF JU

Studium v Praze a v Brně zůstávalo jedinou možností získání speciálního archivního vzdělání až takřka do konce 20. století. Od té doby začala výuka oboru Archivnictví – po nezbytných akreditacích Ministerstva školství – probíhat postupně i na dalších univerzitách České republiky. Jako první nabídla tuto možnost Univerzita Palackého v Olomouci, poté v roce 1997 následovala Univerzita Hradec Králové – a po roce 2000 začaly přípravy k otevření oboru Archivnictví i na Jihočeské univerzitě, v rámci tehdy samostatného Historického ústavu, který byl zařazen na úrovni fakult. Důvody se nabízely: pramenné bohatství jihočeských archivů a tradice archivnictví v tomto regionu jako by předurčovala k tomu, aby byl tento obor realizován i zde. Vzhledem k zavedení tzv. boloňského systému začala být nejprve připravována akreditace tříletého bakalářského studia. Po prvotních přípravách, zahrnujících sestavení předběžného studijního plánu, vytipování vyučujících a úspěšné jednání s ředitelem Státního oblastního archivu v Třeboni PhDr. Václavem Ramešem a tehdejšími řediteli Státního okresního archivu v Českých Budějovicích PhDr. Vlastimilem Koldou o tom, zda by bylo možné realizovat výuku v prostorách SOKA a za účasti archivářů z praxe, byla připravena žádost o akreditaci, tak, aby splňovala všechny požadované podmínky, zahrnující jak příslušné počty přednášek, seminářů či kreditů, tak zajištění akceptovatelnými vyučujícími. Tato akreditace byla přiznána na jaře 2003, takže bylo možno vypsat přijímací řízení a od akademického roku 2003/2004 přijmout prvních „deset statečných“ studentů bakalářského studia. V roce 2023 tak slavíme 20 let od zahájení výuky oboru archivnictví na JU.

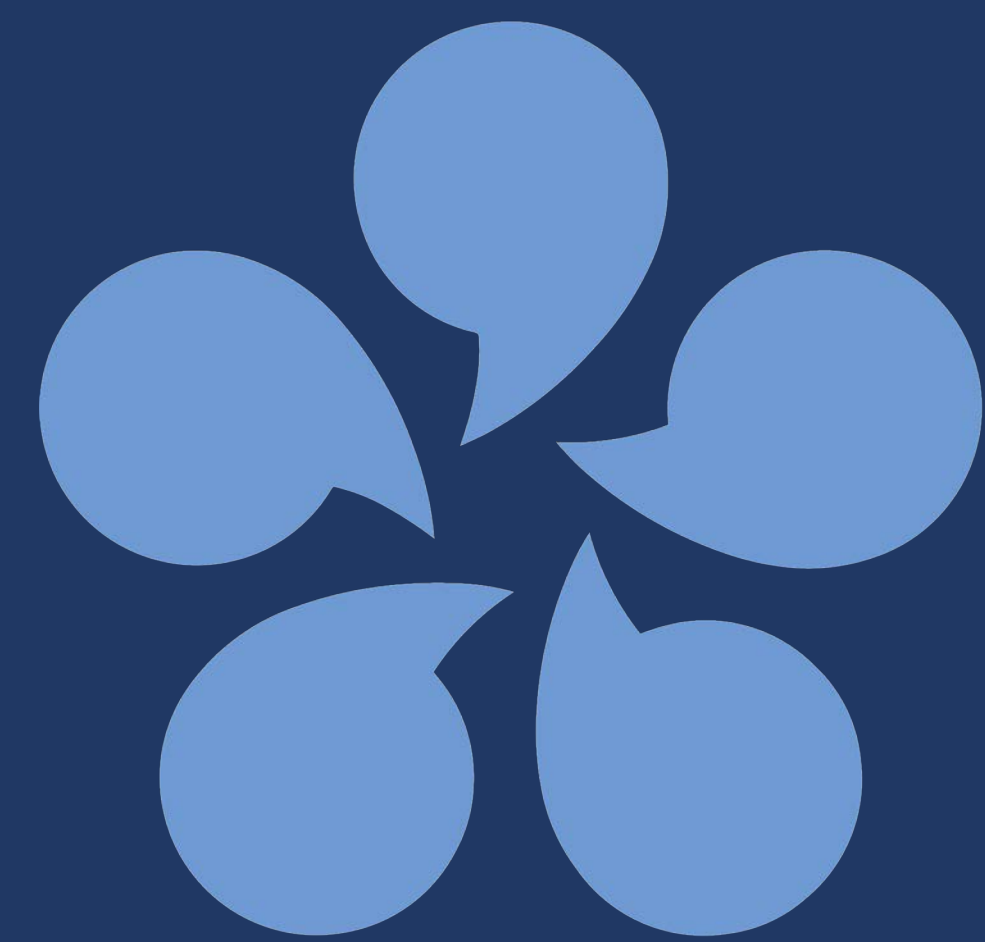
Současně byly od roku 2005 připravovány akreditace navazujícího magisterského studia, včetně práva absolvovat rigorózní řízení s udělením titulu PhDr., a také dvouoborového bakalářského studia. Všechny tyto akreditace byly získány v roce 2006 – ve stejném roce, kdy začala existovat Filozofická fakulta a v jejím rámci vznikl samostatný Ústav archivnictví a PVH; Jihočeská univerzita se tak vedle Univerzity Karlovy v Praze a Masarykovy univerzity v Brně stala teprve třetí vysokou školou v ČR, kde bylo možno získat v oboru archivnictví i magisterské vzdělání. Navazující magisterské studium bylo otevřeno v roce 2007, kdy do něj bylo přijato osm studentů, a to nejen „domácích“, ale byly mezi nimi i dvě absolventky bakalářského studia z Olomouce a Hradce Králové.

Od té doby bylo bakalářské i magisterské studium dvakrát reakreditováno, v roce 2012 byla připravena žádost o akreditaci doktorského studia oboru Pomocné vědy historické jako logické završení předchozích stupňů, která byla rovněž úspěšně zakončena udělením akreditace. V roce 2018 pak byla připravena akreditace nových studijních programů, již byla přiznána platnost na dobu deseti let.

Ústav tak nyní nabízí možnost studia ve všech stupních (bakalářském, magisterském i doktorském) a rovněž možnost absolvovat rigorózní řízení. Studijní program Archivnictví je možno volit i v kombinaci s různými jinými programy (tzv. maior a minor studium). Od počátků probíhá studium ve spolupráci se Státním oblastním archivem v Třeboni a Státním okresním archivem v Českých Budějovicích, výuka archivnictví se koná přímo v jeho prostorách SOKA a je zajišťována archiváři z praxe (dnes již většinou ze strany absolventů).

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

STUDIUM A JEHO NÁPLŇ

Úkolem archivnictví je uchovávat doklady z minulosti, ať nedávné, nebo velmi vzdálené, a proto je zřejmé, že se archiváři musí orientovat v historii. Kromě toho, že zkoumají minulost a spojují ji s přítomností, ať již pro účely vědecké či ryze praktické, pracují ještě s další časovou dimenzí, a to s budoucností: jsou to oni, kdo rozhodují o tom, co bude pro budoucnost z minulosti i současnosti dochováno a na základě čeho budou moci příští generace získávat informace i o našich životech. Archiváři tak jsou nejen „strážci paměti“ – ale současně i „tvůrci paměti“, se vší odpovědností, kterou to přináší. Cílem studia archivnictví na FF JU je připravit všestranně vzdělané absolventy, kteří budou schopni tyto úkoly plnit a obstojí v praxi a současně si poradí i s nejrůznějšími teoretickými otázkami.

Práce v archivech je velmi různorodá, zahrnuje všestranné zpracování mnohdy i velmi vzácných dokumentů, ale i jejich ochranu či záchranu. V současné době se již nejedná pouze o dokumenty analogické (obvykle pergamenové či papírové), ale také dokumenty elektronické – a jejich uchování představuje nové úkoly a výzvy. Studium oboru archivnictví přitom nabízí nejlepší a nejdůkladnější možnost, jak proniknout do historie – a to díky kombinaci speciálních předmětů:

- tzv. **pomocných (příp. základních) věd historických (PVH), umožňujících detailní zpracování různých pramenů (paleografie, diplomatika, chronologie, sfragistika, heraldika, genealogie, kodikologie, epigrafika, numismatika, historická metrologie)**
- **dějín správy**
- **teoretického archivnictví (např. archivní legislativy), doplněného odbornými praxemi**
- **jazyků (jimiž jsou psány historické dokumenty), především němčiny a latiny**
- **historie**

Absolventi tak mají během studia možnost získat široce pojaté historické znalosti, osvojit si základy „historického řemesla“ a získat kromě teoretických znalostí i praktické dovednosti potřebné pro historickou práci a pro práci v archivech či dalších paměťových institucích. Díky tomu se jim nabízí možnost uplatnění v různých typech archivů (včetně soukromých a spisoven), ale i v muzeích, knihovnách (především těch, které obsahují tzv. historické fondy), v památkové péči, ve státní správě a samosprávě, v genealogii, aj.

VYUČUJÍCÍ ÚSTAVU ARCHIVNICTVÍ A POMOCNÝCH VĚD HISTORICKÝCH FF JU

Ústav archivnictví a pomocných věd historických FF JU sestává pouze ze tří akademických pracovníků, kteří se během let mírně obměnili, kromě nich ale výuku zajišťovala či stále zajišťuje řada externistů – a to jak archivářů (mezi nimiž postupně zaujali místa i absolventi Archivnictví FF JU), tak zaměstnanců jiných pracovišť.

AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI ÚSTAVU ARCHIVNICTVÍ A PVH FF JU

Marie Ryantová, prof. PhDr., CSc. (do 2023 doc.) – od 2003, od 2006 ředitelka ústavu

Josef Hrdlička, doc. (od 2009) PhDr., Ph.D. – 2006 až 2014

Lenka Martínková, doc. (od 2020) Mgr., Ph.D. – 2005 až 2007 částečný, od 2007 plný úvazek

Miroslav Novotný, doc. (od 2007) PhDr., CSc. – od 2015

EXTERNÍ VYUČUJÍCÍ

Laura De Barbieri, Dr. – Dějiny raně novověké tištěné knihy, 2008–2010

Stanislav Bečvář, Mgr. – Výpočetní technika v archivech, 2016–2022

Miroslava Ctiborová, Mgr. – Archivnictví, 2011–2014

Jiří Cukr, PhDr. – Úvod do archivnictví, od 2013 dosud
– Archivnictví, od 2014 dosud

Olga Fejtová, PhDr. – Dějiny raně novověké tištěné knihy, 2007–2008

Martin Hankovec, Ing. – Výpočetní technika v archivech, 2014–2016

Marcela Hejtmánová, PhDr., Ph.D. – Latina středověkých textů, 2010–2012

Jaroslava Kašparová, PhDr. – Dějiny raně novověké tištěné knihy, 2010–2013

Vlastimil Kolda, PhDr. – Úvod do archivnictví, 2003–2010
– Archivnictví, 2004–2011

Daniel Kovář, PhDr. – Archivnictví , 2011–2014

Karel Matuška, Mgr. – Spisová služba, od 2007 dosud
– Archivnictví, 2010–2022

Michal Morawetz, PhDr., Ph.D. – Archivnictví, od 2023

Laděna Plucarová, PaedDr. – Archivnictví, 2011–2022

Václav Pražák, Mgr. – Pomocné vědy historické, 2007–2008
– Němčina historických pramenů, od 2008 dosud

Pavel Procházka, Mgr. – Latina historických pramenů, 2012–2018

Václav Rameš, PhDr. – Archivnictví, 2005–2013

– Úvod do archivnictví, 2010–2013

– Sfragistika, heraldika a genealogie, 2007–2010

Jiří Roháček, doc. PhDr., CSc. – Epigrafika, 2008–2023

Petr Schneider, Mgr. – Numismatika a metrologie, 2014–2017

Tomáš Sterneck, Mgr., Ph.D. – Sfragistika, heraldika a genealogie, od 2010 dosud
– Genealogie, od 2007 dosud
– Numismatika a metrologie, od 2017 dosud
– Pomocné vědy historické, od 2018 dosud

Eduard Šimek, PhDr., CSc. – Numismatika a metrologie, 2004–2014

Jindřich Špinar, Mgr. – Dějiny raně novověké tištěné knihy, 2013–2018

Ján Trnka, Mgr. – Dějiny raně novověké tištěné knihy, od 2018 dosud

Simona Ulčová, PhDr., Ph.D. – Výpočetní technika v archivech, 2009–2014

Zuzana Vencálková, Mgr. – Archivnictví, od 2014 dosud

Zdeněk Žalud, Mgr., Ph.D. – Latina historických pramenů, od 2020 dosud

ASISTENTKY ŘEDITELKY

Marie Tesařová (2006–2008)

Jana Kortusová (2008–2009)

Jana Kryeziu (od 2009)

VÝUKA VEDENÁ DOKTORANDY

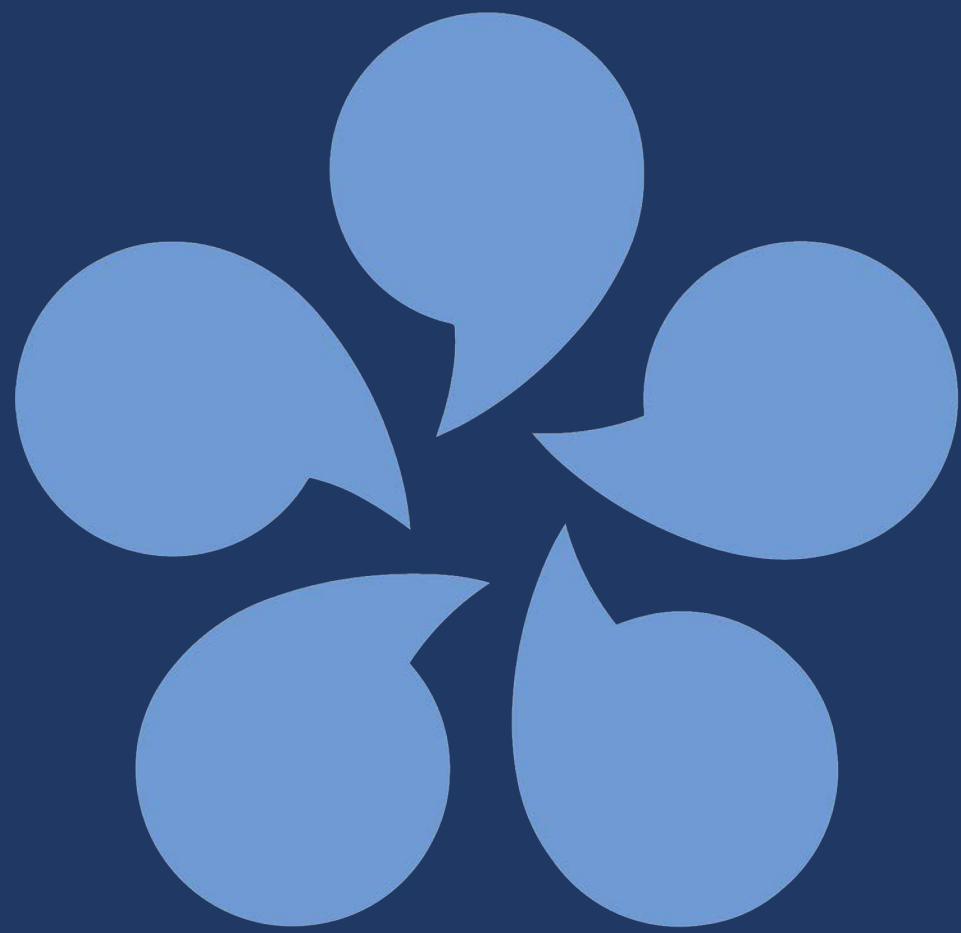
Libor Staněk, Mgr. et Mgr.

Dana Marešová, Mgr. et Mgr.

Lucie Krejčí, Mgr.

Kateřina Fantová, Mgr.

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

STUDIUM V ZAHRANIČÍ – PROGRAM ERASMUS

Stejně jako studenti jiných oborů, i studenti oboru Archivnictví na FF JU mají možnost absolvovat studium v zahraničí v rámci programu Erasmus. Vzhledem k tomu, že v některých zemích je studium tohoto oboru organizováno jiným způsobem (zejména v SRN – jako vysoce specializované postgraduální studium), absolvují zájemci studium historických oborů. Zatím tak studenti Archivnictví vyjeli za studiem na univerzity v Tübingen a ve Vídni, je však možné uzavřít po dohodě se spřízněnými pracovišti smlouvy i s jinými univerzitami v dalších zemích.

STUDENTSKÉ SOUTĚŽE

Během studia mají studenti možnost zúčastnit se Celostátní studentské vědecké konference „Historie“, která se koná každoročně na některé z univerzit v rámci České republiky. Studenti oboru Archivnictví na FF JU se této konferenci účastní pravidelně od roku 2007, přičemž prezentují nejružnější témata, vycházející zpravidla z jejich kvalifikačních prací. Mají tak možnost představit své práce ostatním studentům i vysokoškolským pedagogům z dalších ústavů či kateder na jiných univerzitách, současně se s nimi seznámit a získat nové podněty.

2007

- Bc. Pavel Holub (Od nekatolictví ke katolictví. Konverze v Humpolci na přelomu 18. a 19. století) – 2. místo
- Bc. Zuzana Kárová (Českobudějovické notářství 1851–1951) – 11. místo

2008

- Bc. Markéta Skořepová (Veselé vdovy? Sňatek jako životní strategie ovdovělých venkovských žen. Jižní Čechy, 1. polovina 19. století) – 1. místo a 1. místo v soutěži o Cenu Josefa Šusty
- Bc. Barbora Jílková (Organizace zdravotní péče v Českých Budějovicích v letech 1868–1914) – 11.-17. místo

2009

- Bc. Jiří Cukr („První jiskrné proudění vody“. Stavba skupinového vodovodu pro obce Besednice, Nesměň, Něchov a Todně ve dvacátých letech 20. století) – 7.-8. místo
- Hana Hatová (Farní knihovna v Petrovích u Sušice) – 11.-15. místo

2010

- Bc. Jaroslav Mrňa (Dějiny velkomeziříčské farnosti)

2011

- Eliška Homolková (Nejstarší farní kronika Němčic1759–1783 a její výpovědní hodnota pro dějiny kostela a farnosti) – 5.-8. místo
- Martina Schönbeková (Korespondence mezi purkmistrem a radou města Českých Budějovic a rychtářem a konšely města Třeboň v 16. století) – 12.-14. místo

2012

- Soňa Martinovská (Rodinné a osobní vzpomínky plzeňské měšťanky Luisy Pernerové-Zykmundové 1867–1947 jako útěcha v tíživých časech)
- Michal Morawetz („Krankengeschichte“ Jiřího Františka Buquoye. Popis nemoci jako pramen osobní povahy)

2013

- Tomáš Hunčovský (Spory mezi lhenickými měšťany v 18. století) – zvláštní uznání v rámci soutěže o Cenu Josefa Šusty
- Dana Marešová (Památník slečny Zimmerové z let 1818–1837) – zvláštní cena pro práci týkající se dějin dlouhého 19. století

2014

- Bc. Aneta Čadová (Plešivec. Proměny jedné šumavské osady v letech 1945 až 1953) – 6.-8. místo

2015

- Barbora Černotíková (Paměti příbramského rodáka Ladislava Malého, 1862–1956)
- Kateřina Káchová (Památník Jakuba Popovického z Popovic, 1576–1676)

2016

- Jakub Mareček (Městská správa v Telči v 17. století)

2017

- Bc. Jakub Mareček (Náhrobníky v kostele sv. Petra a Pavla v Rančívově)

2019

- Bc. Ivana Benešová (Pochody smrti na Přestěku v roce 1945)

2020

- Bc. David Hajs (Pamětní knihy fary Římov z let 1786–1920)

2021

- Bc. Martina Štíková (Deník legionáře Vojtěcha Holana z roku 1920)

2023

- Bc. Natálie Chejnovská (Totální nasazení ve světle korespondence Václava Jakla z let 1944–1945)
- Bc. Karolína Tůmová (Sírotčí registra z roku 1694)

Další možností je účast v soutěži o Cenu univ. prof. PhDr. Šaši Duškové, DrSc., kterou vypisuje Česká archivní společnost – nově jednou za dva roky. V letech 2010 až 2018 se této soutěže zúčastnili i studenti oboru Archivnictví na FF JU a získali v ní celou řadu ocenění.

2008

- Bc. Zuzana Kárová (Českobudějovické notářství 1851–1951) – 2. místo

2009

- Bc. Miluše Wagnerová (Farní kronika Olešnice 1787–1887) – 3. místo
- Bc. Jaroslav Mrňa (Protocollum domesticum farnosti velkomeziříčské 1816–1938) – čestné uznání

2010

- Bc. Hana Hatová (Farní knihovna v Petrovích u Sušice) – 3.-4. místo

2011

Bc. Libuše Homerová (Antonín Markus – životopisná studie) – 1. místo

2013

- Mgr. Miluše Wagnerová (Historie farnosti Olešnice na konci 18. a v průběhu 19. století) – 1. místo (práce získala i Cenu děkana FF JU)
- Mgr. Rudolf Žilka (Vývoj a fungování českých sborů dobrovolných hasičů ve venkovských obcích na jihu Čech v letech 1876–1939) – 2. místo

2014

- Bc. Lucie Kruchňová (Židovské obyvatelstvo soudního okresu Sedlec a jeho sociální postavení do roku 1945 (se zvláštním zřetelem k roku 1940) – 1. místo mezi bakalářskými pracemi
- Bc. Dana Marešová (Památník slečny Zimmerové z let 1818–1837) - 2. místo mezi bakalářskými pracemi
- Mgr. Soňa Martinovská („Bud’tež prokletí vy všichni, kdož jste toho původci“. Léta 1870–1950 pohledem kroniky Václava Koppa.) – 2.-3. místo mezi magisterskými pracemi

2015

- Mgr. Eliška Hospasková (roz. Homolková) (Schwarzenberský patronát v 18. století na příkladu fary v Němčicích) – 1. místo
- Mgr. Tomáš Hunčovský (K organizování a fungování městské správy ve Lhenicích na přelomu 18. a 19. století) – 2. místo
- Mgr. Eliška Řepová (Představitel městské správy v Prachaticích v 17. století) – 2. místo

2016

- Bc. Kateřina Káchová (Památník Jakuba Popovického z Popovic (1576–1676) – 2. místo
- Mgr. Hana Strouhová (Epigrafické památky vnitřního města Českých Budějovic do roku 1900) – 3. místo
- Mgr. Dana Marešová (Pražská měšťanka Johanna Barbora Englová rozená Zimmerová v odrazu rodinné korespondence 19. století)

2017

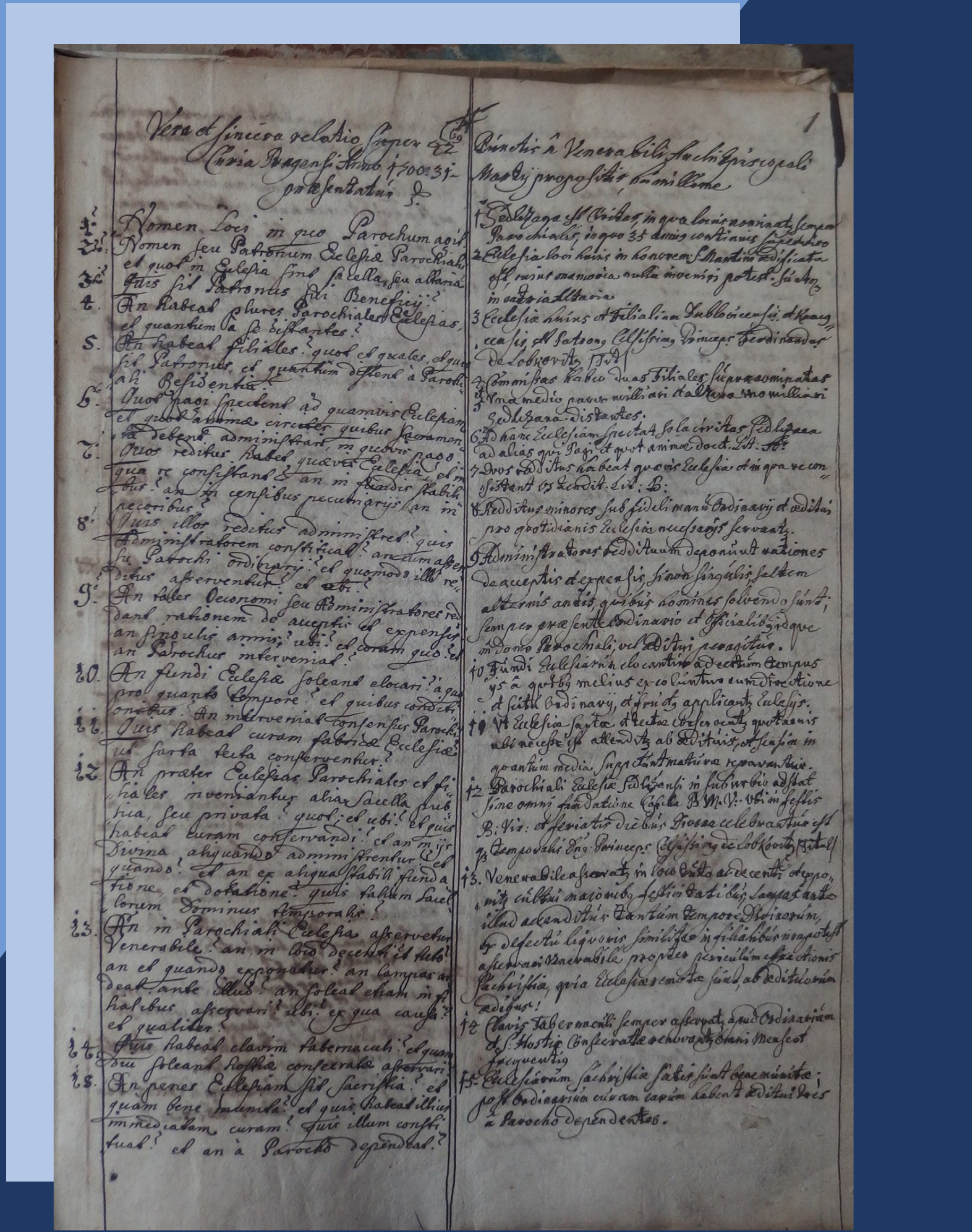
- Bc. Stanislav Bečvář (Úřad vikáře na přelomu století, 1790–1821)
- Radka Novotná (Správa města Písek ve 2. polovině 19. století)

2018

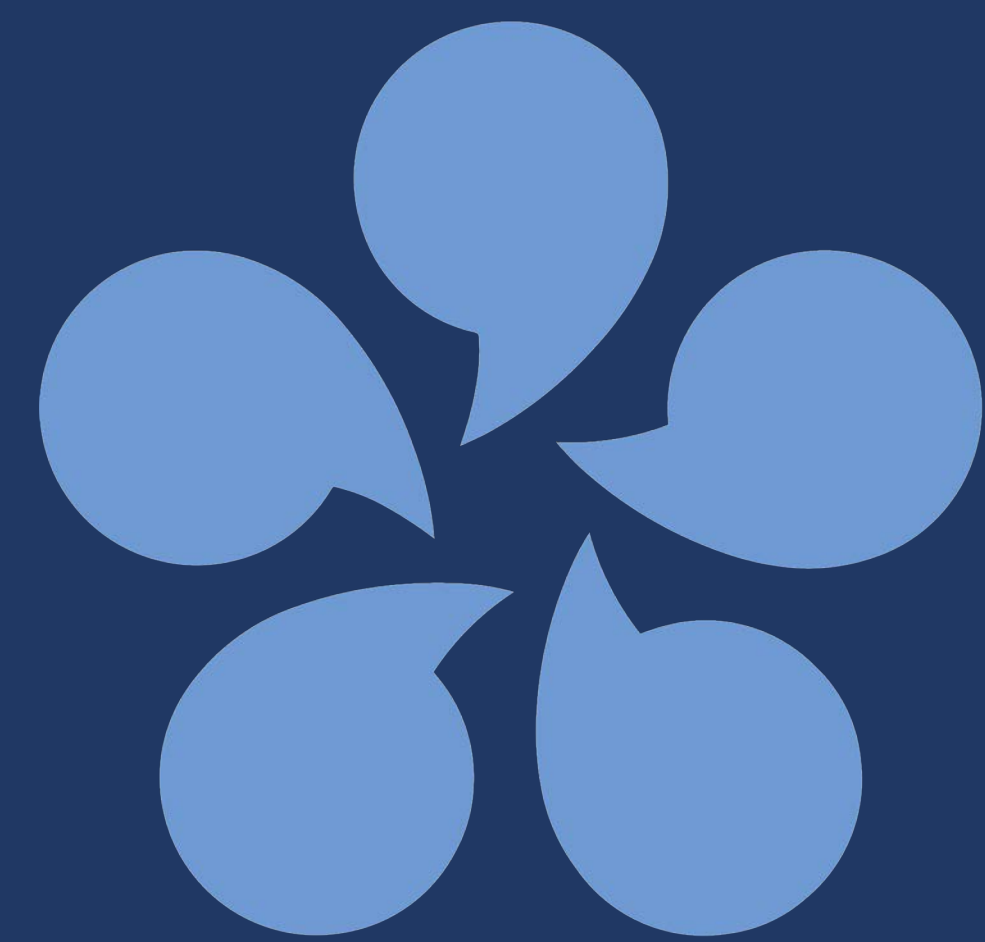
- Mgr. Milada Blahoutová (Čechy koželuhů na Prachaticku. Se zvláštním zřetelem k Netolicím)
- Bc. Lukáš Pelikán (Knihy fundací českobudějovického děkanství ze 17. a 18. století) – 1.-2. místo
- Mgr. Lucie Kruchňová (Hospodářské a sociální postavení příslušníků židovské náboženské obce v Sedlčanech za Protektorátu Čechy a Morava (se zvláštním zřetelem k roku 1940) – 3.-4. místo

ZAPOJENÍ STUDENTŮ DO PROJEKTU FARÁŘSKÉ RELACE 1677

Nejen doktorandi, ale již studenti magisterského programu jsou dlouhodobě od roku 2010 zapojováni do vědeckého projektu „Farářské relace 1677“ (v rámci širšího projektu podpořeného Grantovou agenturou Jihočeské univerzity), zaměřeného na odbornou edici odpovědí správců far pražské arcidiecéze na 42 otázek konzistoře, které představují zajímavý a cenný pramen nejen z hlediska dějin církevní správy a rekatolizace, ale i dějin školství, dějin umění a památkové péče apod.

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

ABSOLVENTI OBORU

První absolventi bakalářského studia Archivnictví na JU ukončili své studium v roce 2006, první absolventi navazujícího magisterského studia v roce 2009 a první absolvent doktorského studia v roce 2018. Počínaje rokem 2006 do dnešních dnů lze vykázat 83 absolventů bakalářského studia (kteří většinou pokračovali v magisterském studiu) a 71 absolventů navazujícího magisterského studia (mezi nimiž byli i ti, kteří přišli z jiných univerzit). Absolventi studia Archivnictví na FF JU nastoupili po jeho dokončení především do nejrůznějších archivů, a to nejen v jihočeském regionu, ale i do dalších institucí.

Uplatnění absolventů oboru Archivnictví na JU (současné i dřívější):

STÁTNÍ ARCHIVY

- Národní archiv v Praze

Státní oblastní archiv Třeboň – a jeho pracoviště:

- SOA Třeboň, pracoviště Třeboň
- SOA Třeboň, pracoviště České Budějovice
- SOA Třeboň, pracoviště Český Krumlov
- Státní okresní archiv České Budějovice
- Státní okresní archiv Český Krumlov
- Státní okresní archiv Jindřichův Hradec
- Státní okresní archiv Písek
- Státní okresní archiv Prachatice
- Státní okresní archiv Strakonice

Státní oblastní archiv Plzeň – a jeho pracoviště:

- SOA Plzeň, pracoviště Klášter
- Státní okresní archiv Klatovy

- Státní oblastní archiv Praha
- Moravský zemský archiv – Státní okresní archiv Pelhřimov

ARCHIVY MĚST

- Archiv hlavního města Prahy
- Archiv města Plzně

SPECIALIZOVANÉ ARCHIVY

- Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i.
- Archiv Českého rozhlasu
- Archiv Národního technického muzea
- Archiv společnosti Plzeňský Prazdroj
- Archiv Diamo Příbram

MUZEA

- Národní muzeum v Praze
- Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
- Husitské muzeum v Táboře
- Prachatické muzeum
- Muzeum Vysočiny Pelhřimov
- Milevské muzeum
- Městské muzeum a galerie Holešov

PAMÁTKOVÁ PÉČE

- Národní památkový ústav, územní památková správa v Českých Budějovicích
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Praze

DALŠÍ INSTITUCE

- Krajský úřad České Budějovice
- Magistrát města Teplice
- E.ON Energie, a. s.
- Jaderná elektrárna Temelín
- Arcibiskupství pražské
- Katolická teologická fakulta UK
- Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
- Policie ČR
- Český rozhlas České Budějovice
- A další...

ABSOLVENTI

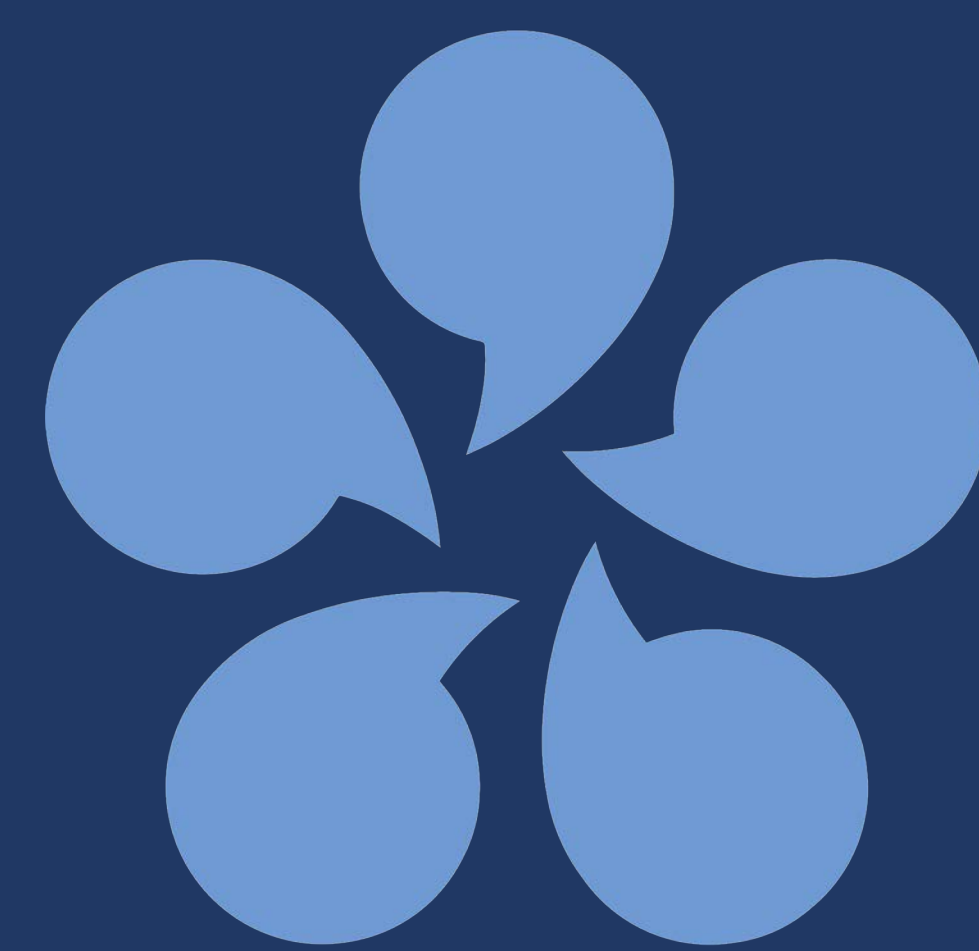
Mgr. Petr Bartušek, Ph.D.
Mgr. Renáta Baštář Švejcarová
Mgr. Stanislav Bečvář
Bc. Petr Bláha
Mgr. Milada Blahoutová
Bc. Michala Brožová
Mgr. Lucie Buršíková
Mgr. Martina Čaklová
Bc. Helena Cedlová
PhDr. Jiří Cukr
Mgr. Veronika Čočková
Bc. Zuzana Diepoldová
Mgr. Eliška Ditrych
Mgr. Jiří Dušek
Mgr. Miloš Dvořák
Mgr. Ivana Dvořáková
Mgr. Kateřina Fantová
Mgr. Petra Fetrová
Mgr. Zuzana Francová
Mgr. David Hajs
Bc. Michaela Hanzalová
Mgr. Vladimír Havlík
Mgr. Milan Hejda
PhDr. Pavel Holub, Ph.D.
Mgr. Libuše Homarová
Mgr. Jindřich Hospaska
Mgr. Eliška Hospasková
Mgr. Kristýna Hrbková
Mgr. Eliška Hromasová
Bc. Monika Hubená
Mgr. Lucie Hulanová
Mgr. Tomáš Hunčovský, Ph.D.
Mgr. Kateřina Hybnerová
Bc. Natálie Chejnovská
Mgr. Barbora Ivaničová
Mgr. Barbora Jílková
Mgr. Pavla Juříček Janošová
Mgr. Aneta Knotková
Mgr. Vendula Kodadová
Bc. Martina Konzalová
PhDr. František Koreš, Ph.D.
Mgr. Kateřina Koterzynová
Mgr. Karolína Kozáková
Mgr. Petra Kratochvílová
Mgr. Lucie Krejčí
Mgr. Martina Kubátová
Bc. Barbora Kuželová
Mgr. Miroslava Květová, Ph.D.
Mgr. Jana Lajtnerová
Ing. Bc. Zdeňka Langová
Mgr. Ivana Lovětínská
Bc. Jiří Maděra
Mgr. Jakub Mareček
Mgr. et Mgr. Dana Marešová, Ph.D.
Mgr. Soňa Martinovská, Ph.D.
Mgr. Karel Matuška

PhDr. Michal Morawetz, Ph.D.
PhDr. ThLic. Jaroslav Mrňa, Ph.D.
Mgr. Oldřich Nesvadba
Mgr. Eva Nováková
Mgr. Lenka Novotná
Mgr. Petra Novotná
Bc. Radka Novotná
Mgr. Jindřiška Paďourková
Mgr. Martina Pekařová
Bc. Lukáš Pelikán
Mgr. Anna Peřinová
Mgr. Petr Pistulka
Mgr. Alena Pivoňková
Mgr. Markéta Pluháčková
Mgr. Lucie Potužníková
Mgr. Kateřina Rosíková
Mgr. Renée Rudolfová
Mgr. Jan Sáhla
PhDr. Markéta Skořepová, Ph.D.
Mgr. Barbora Sladkovská
Bc. Petr Smrž
Mgr. Roman Sobotka
Mgr. et Mgr. Libor Staněk, Ph.D.
Mgr. Hana Strouhová Kuželová
Mgr. František Štambera
Mgr. Martina Štiková
Bc. Jan Štěpka
Bc. Lucie Tatárová
Bc. Karolína Tůmová
Mgr. Šárka Turková Nováková
Mgr. Šárka Valinová
Mgr. Lucie Válková
Mgr. Hana Vanišová
Mgr. Jana Vaňková
Mgr. Zuzana Vencálková
Mgr. Pavlína Vetráková
Bc. Alexandr Vladík
Mgr. Nikola Vojčová
Mgr. Markéta Voříšková
Mgr. Miluše Wagnerová
Bc. Vendula Zahradková
Bc. Denisa Zborková
Mgr. Alena Zeissová
Mgr. Rudolf Zíka

(CELKEM 100)

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

ARCHIVNÍ PRAXE A EXKURZE

Vedle teoretických otázek umožňuje studium Archivnictví také seznámení s praxí. Součástí studijního programu jsou v první řadě odborné praxe, které si studenti volí v nejrůznějších archívech podle svého zájmu, mnozí přitom absolvují praxe i opakovaně, nad rámec svých studijních povinností. Archivní praxe umožňuje seznámit se nejen s konkrétní situací v příslušném archívu, jeho archiváliemi, specifiky a provozem, ale také pomáhá při výběru témat kvalifikačních prací a v neposlední řadě znamená šanci na získání uplatnění mnohdy ještě během studia a zejména po jeho absolvování.

Možnost poznat i další archívy nabízejí také odborné exkurze, jednak krátkodobé, jejichž cílem je obvykle Praha (Národní archiv, Knihovna Královské kanonie premonstrátů na Strahově aj.), jednak vícedenní, směřující nejen do archívů v České republice, ale i v zahraničí. Jejich program tvoří návštěvy významných oblastí a lokalit i historických památek, které doplňují znalosti získané v historických disciplínách.

ÚSTAV ARCHIVNICTVÍ A PVH FF JU ZATÍM USPOŘÁDAL NÁSLEDUJÍCÍ EXKURZE

2005: Západní Čechy

2006: Horní a Dolní Rakousy

2007: Západní Čechy, Chebsko a zahraniční léna Koruny české

2008: Severní Čechy, Lužice a Sasko

2009: Jižní Morava a Dolní Rakousy

2010: Slovensko a Maďarsko (včetně Bratislavy a Budapešti)

2011: Severní Morava, slezská knížectví (Těšínsko, Krnovsko), východní Čechy

2012: Východní Čechy, Kladsko, Wrocław

2013: Štýrsko, Korutany, Kraňsko a Furlánsko (Rakousko, Slovinsko, severní Itálie)

2014: Okolí Lince a Salcburk

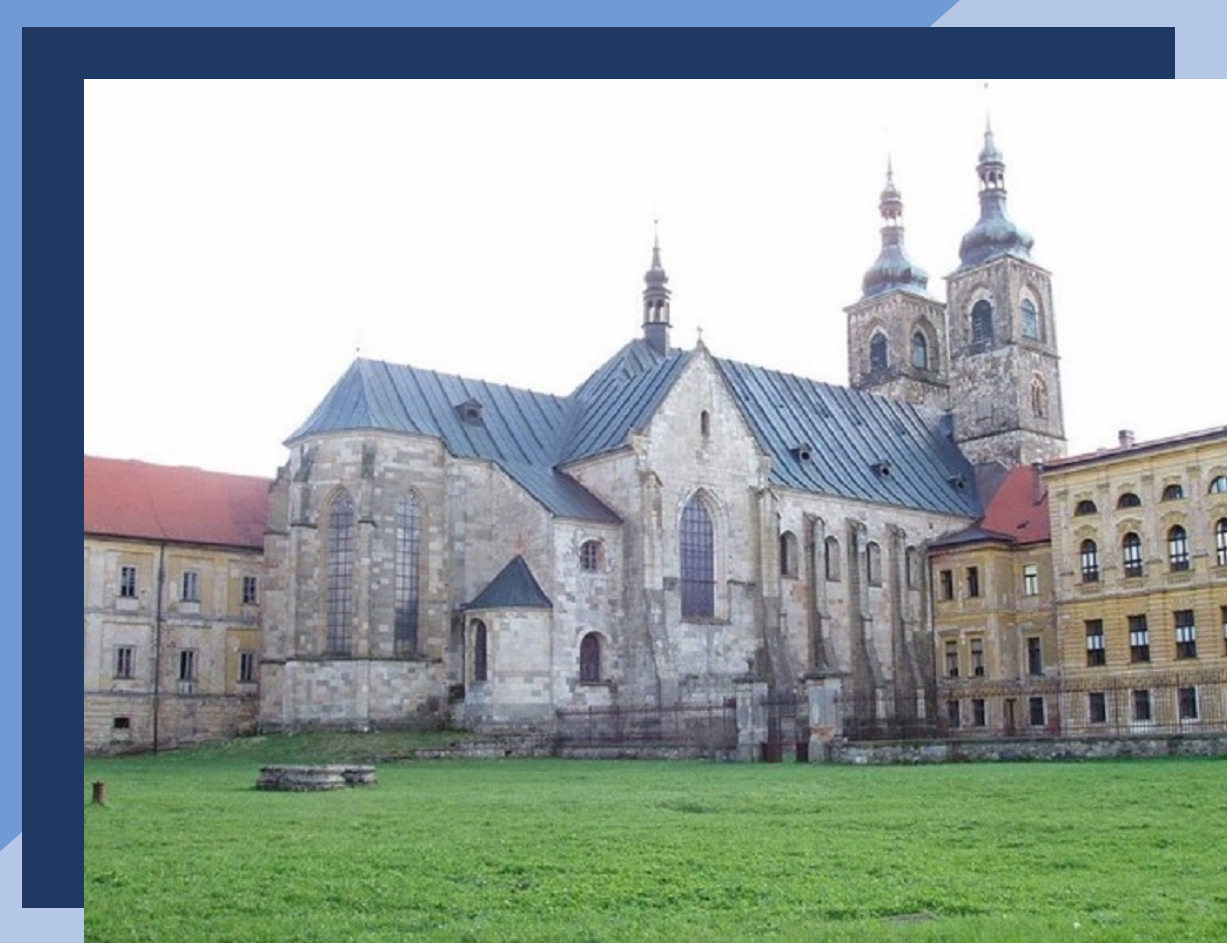
2015: Kostnice a Švýcarsko

2019: Drážďany a Pirna

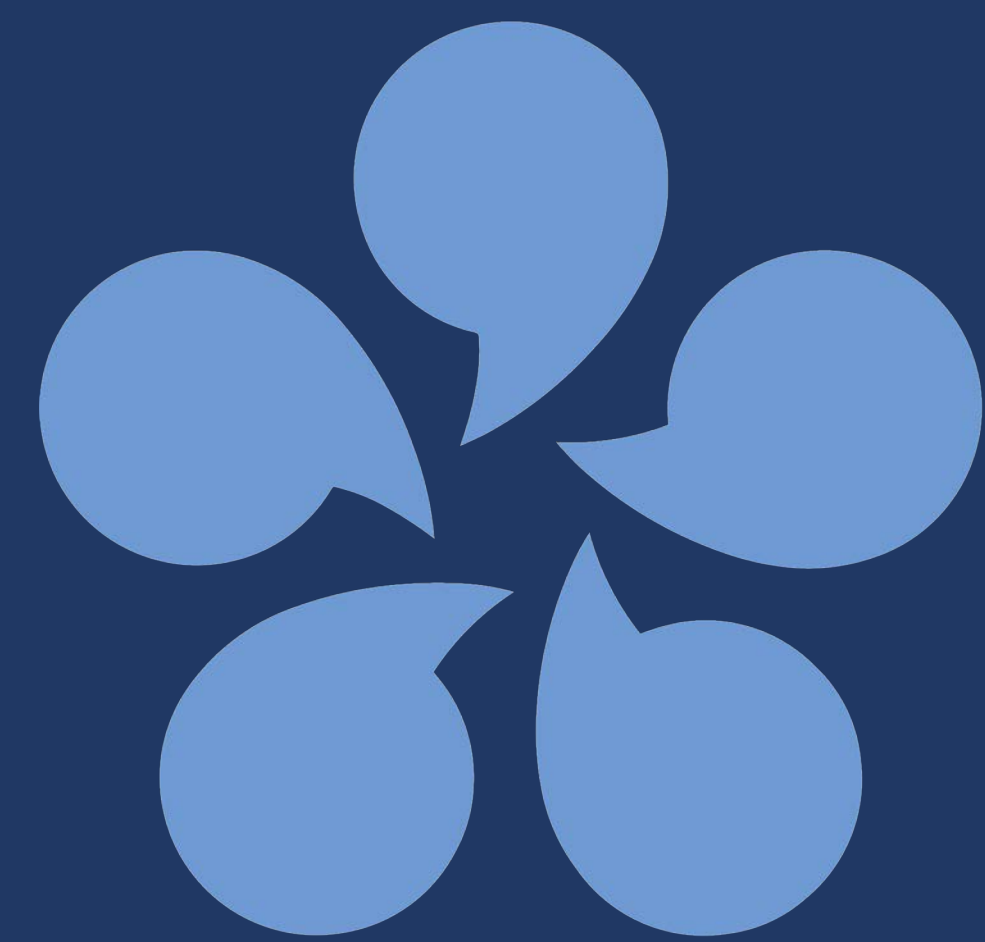
2021: Praha – Staré a Nové Město, Malá Strana, Hradčany, Bílá hora, Vyšehrad,
Archiv České televize, Národní filmový archiv

2022: Vídeň a Bratislava

2023: Rakousko, Maďarsko a Budapešť

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

ODBORNÉ ZAMĚŘENÍ ÚSTAVU ARCHIVNICTVÍ A PVH FF JU, PUBLIKACE A PROJEKTY

Akademičtí pracovníci Ústavu archivnictví a pomocných věd historických FF JU se ve své odborné činnosti věnují různým problémům pomocných věd historických, pramenovědy a dějin správy, a to převážně pro období raného novověku a novověku. Současně se zaměřují na dějiny tohoto období obecně, především na dějiny církevní a náboženské (včetně rekatolizace, exilu a následného vývoje v době osvícenské i pozdější), kulturní a sociální dějiny a na dějiny vzdělanosti, příp. i dějiny historiografie. Významnou součástí odborné činnosti tvoří zpřístupňování historických pramenů z uvedených dějinných období – mezi vydanými výstupy jsou edice raně novověkých náboženských textů, pamětí i novověké korespondence. Výzkum přitom není omezen na oblast jihočeského regionu, ani na prostor českých zemí, ale vykazuje širší přesahy, běžné je rovněž interdisciplinární zaměření.

Akademičtí pracovníci ústavu jsou autory řady monografií (včetně rozsáhlých edic historických pramenů), kapitol v kolektivních monografiích a časopiseckých studií, a to nejen v renomovaných domácích, ale i zahraničních periodikách. Některé z výstupů byly zařazeny mezi excelentní výstupy, kniha Polyxena z Lobkovic. Obdivovaná i nenáviděná první dáma království (Marie Ryantová) získala Výroční cenu Nakladatelství Vyšehrad (2017), kniha Konvertita a exulant Jiří Holík. Příspěvek k dějinám exilu a problematice konverze v raném novověku (Marie Ryantová) Cenu rektora Jihočeské univerzity (2018) a kniha Velké dějiny zemí Koruny české. Školství a vzdělanost (ed. Miroslav Novotný) Cenu Miroslava Ivanova (2021).

Nedílnou součástí práce členů ústavu tvoří aktivní účast na nejrůznějších konferencích, stejně jako popularizace v podobě přednášek pro veřejnost či vystoupení v rozhlase a televizi.

KNIŽNÍ PUBLIKACE PRACOVNÍKŮ ÚSTAVU ARCHIVNICTVÍ A PVH FF JU

- **Marie RYANTOVÁ**, Polyxena z Lobkovic. Obdivovaná i nenáviděná první dáma království. Praha: Vyšehrad 2022 (2. vyd.)
- **Dana JAKŠIČOVÁ – Miroslav NOVOTNÝ**, Služebníci pod zákonem. Zlatý věk řeholních kongregací v českobudějovické diecézi. České Budějovice: Jihočeské muzeum 2021 (Jihočeský sborník historický – Supplementum 13)
- **Miroslav NOVOTNÝ** et al., Die Diözese Budweis in den Jahren 1851–1907. Das Aschenputtel unter den Diözesen II. Berlin – Bern – Bruxelles – New York – Oxford – Warszawa – Wien: Peter Lang Verlag 2021 (Beiträge zur Kirchen- und Kulturgeschichte 37)
- **Miroslav NOVOTNÝ** a kol., Jihočeská univerzita. Minulost a přítomnost vysokého učení v Českých Budějovicích. České Budějovice: Nakladatelství Jihočeské univerzity 2021
- **Marie RYANTOVÁ** (ed.), Korespondence Josefa Kalouska s českými historiky II. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2021
- **Miroslav NOVOTNÝ** (ed.), Velké dějiny zemí Koruny české. Tematická řada. Sv. VII. Školství a vzdělanost. Praha: Paseka 2020
- **Marie RYANTOVÁ** (ed.), Obraz československých dějin ve sbírkách, fondech a prezentaci paměťových institucí. České Budějovice: Jihočeská univerzita 2020
- **Marie RYANTOVÁ** (ed.), Korespondence Josefa Kalouska s českými historiky I. Praha: Nakladatelství Lidové noviny 2019
- **Lenka MARTÍNKOVÁ**, Primi inter pares: Biskupští okřskoví vikáři a jejich úřady na jihu Čech v letech reformy a revoluce (1785–1850). České Budějovice – Pelhřimov: Filozofická fakulta Jihočeské univerzity – Nová tiskárna Pelhřimov 2018
- **Miroslav NOVOTNÝ – Rudolf SVOBODA – Lenka MARTÍNKOVÁ – Tomáš VEBER – Marie RYANTOVÁ**, Die Diözese Budweis in den Jahren 1785–1850. Das Aschenputtel unter den Diözesen. Berlin – Bern – Bruxelles – New York – Oxford – Warszawa – Wien: Peter Lang Verlag 2018 (Beiträge zur Kirchen- und Kulturgeschichte 30)
- **Lenka MARTÍNKOVÁ**, Reverendissimum officium. Biskupská konzistoř v Českých Budějovicích na cestě od josefinismu k revoluci (1785–1850). Praha: Vyšehrad, 2017
- **Marie RYANTOVÁ – Kristina UHLÍKOVÁ – Jakub FORMÁNEK – Jitka CÍSAŘOVÁ** (edd.), Antonín Podlaha. Kněz ve vědách o historii a umění. Pelhřimov: Nová tiskárna 2017
- **Miroslav NOVOTNÝ – Tomáš VEBER**, Bohomluveci, vlastimilové, těšitelé. Výchova a vzdělání duchovních v českobudějovické diecézi v letech 1803–1850. Praha: Vyšehrad, 2016
- **Marie RYANTOVÁ**, Polyxena z Lobkovic. Obdivovaná i nenáviděná první dáma království. Praha: Vyšehrad 2016
- **Marie RYANTOVÁ**, Konvertita a exulant Jiří Holík. Příspěvek k dějinám exilu a problematice konverze v raném novověku. / Der Konvertit und Exulant Georg Holik. Ein Beitrag zur Geschichte des Exils und zur Konversionsproblematik in der Frühen Neuzeit. Pelhřimov: Nová tiskárna 2016
- **Marie RYANTOVÁ** a kol., Českoslovenští prezidenti. Praha: Paseka 2016
- **Marie RYANTOVÁ**, Vrchnostenské hospodaření na panství Vysoký Chlumec v 17. a na počátku 18. století. Příspěvek k dějinám českého velkostatků. České Budějovice: Filozofická fakulta 2014
- **Marie RYANTOVÁ** (ed.), Výuka archivnictví – vývoj, úkoly a perspektivy. Mezinárodní konference 14.-16. 3. 2012 České Budějovice. Praha: Archivní správa MV ČR 2014 (Archivní časopis 64 – supplementum)
- **Lenka MARTÍNKOVÁ**, Die Diözese Budweis 1785–1813. Ein Beitrag zu Organisation, Verwaltung, Schriftgut und Geistlichkeit der Diözese in josephinischer Zeit. Pelhřimov – České Budějovice: Nová tiskárna – Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích 2012
- **Marie RYANTOVÁ** (ed.), Býti archivářem. Přednášky ze stejnojmenného cyklu pořádaného v Českých Budějovicích. Pelhřimov: Nová tiskárna 2012
- **Jan BÍLEK – Helena KOKEŠOVÁ – Vlasta QUAGLIATTOVÁ – Marie RYANTOVÁ** (edd.), Korespondence T. G. Masaryk – Josef Kaizl. Praha: Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i. 2011

- **Marie RYANTOVÁ** a kol., Bohemia – Saxonia. Vybrané otázky dějin českých zemí a Saska a jejich prameny v archívech obou zemí/ Ausgewählte Probleme von Geschichte Böhmens und Sachsens und ihre Quellen in den Archiven beider Länder. Praha: Česká archivní společnost 2011
- **Lenka MARTÍNKOVÁ** (ed.), Rozličná podání a události z dob minulých i přítomných. Zaznamenal P. Vojtěch Holý, děkan. L. P. 1883. Pelhřimov: Klub přátel historického Pelhřimova 2009
- **Marie RYANTOVÁ – Petr VOREL** (edd.), Čeští králové. Praha: Paseka 2008
- **Marie RYANTOVÁ**, Památníky, aneb štambuchy, to jest alba amicorum. Kulturně historický fenomén raného novověku. České Budějovice: Historický ústav 2007 (Monographia historica 8)
- **Marie RYANTOVÁ** (ed.), Berní rula 34 – Kladsko. Praha: Národní archiv 2007
- **Miroslav NOVOTNÝ** a kol. Dějiny vyššího školství a vzdělanosti na jihu Čech od středověkých počátků do současnosti, České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2006
- **Lenka MARTÍNKOVÁ** (ed.), Paměti pelhřimovských měšťanů z přelomu 18. a 19. století. Filip Ignác Dremsa & Antonín Štěpán. Pelhřimov: Moravský zemský archiv v Brně – Státní okresní archiv Pelhřimov 2005

GRANTOVÉ PROJEKTY

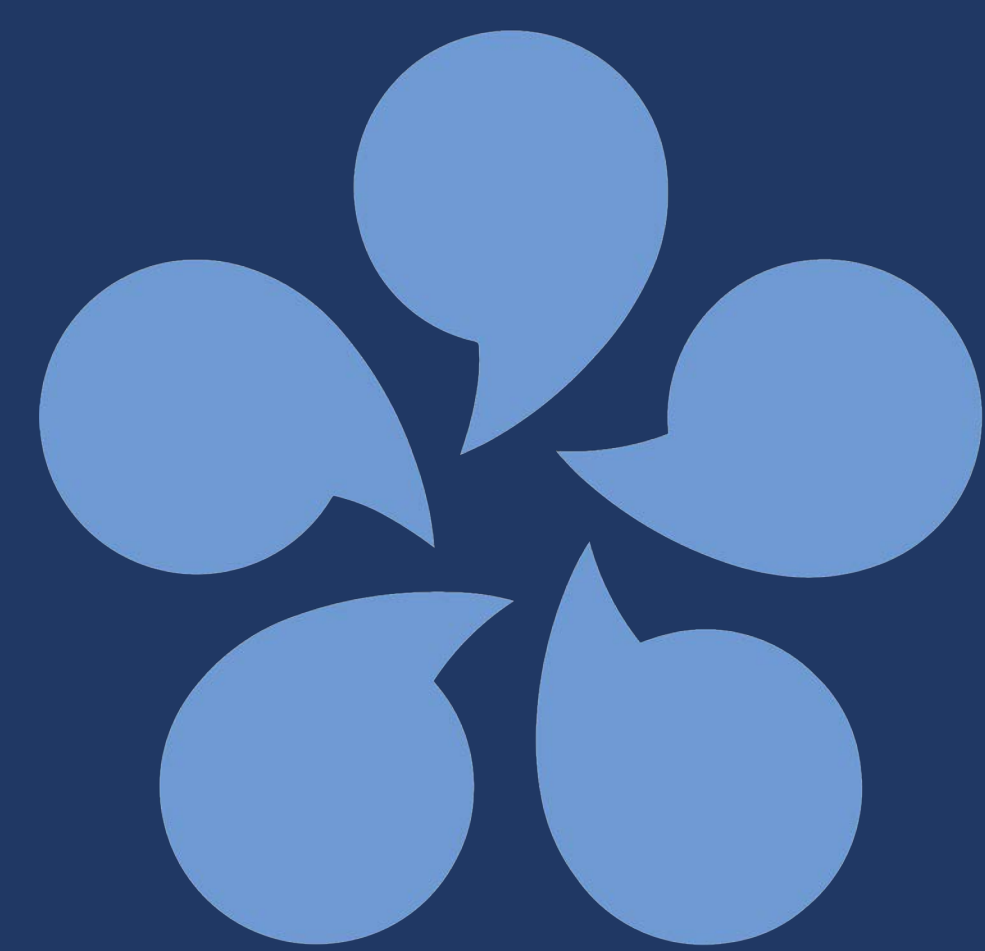
Akademičtí pracovníci Ústavu archivnictví a PVH FF JU figurují jako řešitelé či spoluřešitelé nejrůznějších vědeckých projektů podpořených v rámci grantů FF JU, JU a především Grantové agentury ČR: Basilejská univerzita a české země (1460–1630), grant GA ČR č. GA21-00227S (2021–2023) – hlavní řešitel prof. PhDr. Martin Holý, Ph.D. (Historický ústav AV ČR), spoluřešitelka mj. M. Ryantová Českobudějovická diecéze ve druhé polovině 19. století, grant GA ČR č. P10/17-25845S (2017–2019) – hlavní řešitel doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc., spoluřešitelé D. Jakšičová, L. Martínková, M. Ryantová, R. Svoboda, T. Veber Historiografie ve službách politiky: historik Josef Kalousek a česká společnost, grant GA ČR č. 15-03346S (2015–2017) – hlavní řešitel prof. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr., spoluřešitelka mj. M. Ryantová

Českobudějovická diecéze v letech 1783/1789–1850, grant GA ČR č. 14-26999S (2014–2016) – hlavní řešitel doc. PhDr. Miroslav Novotný, CSc., spoluřešitelé L. Martínková, M. Ryantová, R. Svoboda, T. Veber Konvertita a exulant Jiří Holík. Příspěvek k dějinám exilu a problematice konverze, heterodoxie a disidence v období raného novověku, grant GA ČR, č. P405/12/0554 (2012–2014) – řešitelka doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.

Organizace, správa a písemnosti v Českobudějovické diecézi od roku 1785 do počátku 19. století, grant GA ČR č. 404/09/0318 (2009–2011) – řešitelka Mgr. Lenka Martínková, Ph.D.

V letech 2014–2020 se pracovníci ústavu podíleli na řešení projektu Museum Uploaded – Digitální technologie pro přeshraniční interaktivní spolupráci muzeí. Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko, Cíl EÚS 2014–2020.

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

PŘEDNÁŠKY „BÝTI ARCHIVÁŘEM“

Od roku 2008 pořádá Ústav archivnictví a pomocných věd historických FF JU dlouhodobě koncipovaný přednáškový cyklus, nazvaný „Býti archivářem“, jehož cílem je představit významné osobnosti, které mají vztah k českému archivnictví (které tento obor vystudovaly a/nebo v něm působí), seznámit s jejich osudy, které je přivedly k oboru, jež je pak provázel celý život či alespoň jeho část, i s jejich činností a názory na povolání archiváře. Přednášky jsou pořádány ve spolupráci se Státním okresním archivem v Českých Budějovicích, v jehož prostorách se konají, a také se studentskou sekci České archivní společnosti v Českých Budějovicích, a jsou navštěvovány i archiváři z praxe či dalšími zájemci z řad veřejnosti.

Dosud se konaly následující přednášky:

PhDr. Ing. Ivan Martinovský (1937–2015)

– někdejší ředitel Archivu města Plzně; 1. 4. 2008

PhDr. František Hoffmann, CSc. (1920–2015)

– někdejší ředitel Okresního archivu v Jihlavě a poté dlouholetý pracovník Oddělení pro soupis a studium rukopisů při Archivu Akademie věd ČR, a PhDr. Jaroslava Hoffmannová (* 1942) – významná česká archivářka a pracovnice řady archivů (Archivu Národního muzea, Státního ústředního archivu a Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR; 15. 4. 2008

PhDr. Eduard Mikušek (* 1946)

– dlouholetý pracovník Státního oblastního archivu v Litoměřicích a jeho pracoviště v Žitenicích, mj. správce Rodinného archivu Lobkowiczů; 13. 5. 2008

Prof. PhDr. Ivan Hlaváček, CSc. (* 1931)

– významný český historik a představitel oboru PVH, někdejší dlouholetý vedoucí Katedry pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, hostující profesor University v Kostnici; 25. 11. 2008

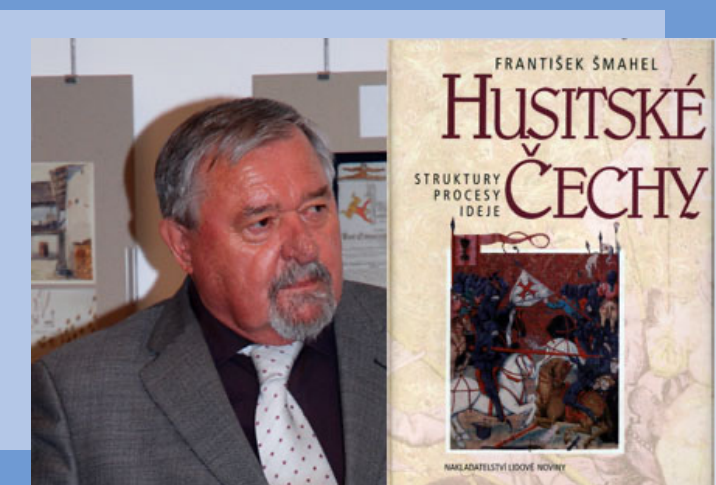
Prof. PhDr. Zdeňka Hledíková, CSc. (1938–2018)

– významná česká historička, dlouholetá členka Katedry pomocných věd historických a archivního studia Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, dlouholetá ředitelka Českého historického ústavu v Římě; 1. 4. 2009

Prof. PhDr. František Šmahel, DrSc. (* 1934)

významný a uznávaný český historik, dlouholetý pracovník a ředitel Historického ústavu Akademie věd ČR, zakladatel, někdejší ředitel a přední pracovník Centra mediévistických studií; 21. 4. 2009

Doc. Robert Sak (1933–2014)

– významný český historik, dlouholetý pedagog Jihočeské univerzity, ale i někdejší šéfredaktor slavného nakladatelství Růže České Budějovice a odborný archivář Státního archivu v Třeboni; 12. 4. 2010

Miloslav kardinál Vlk (1932–2017)

– arcibiskup pražský a primas český (1991–2010), ale i někdejší archivář v archivech v Třeboni a Jindřichově Hradci a Státní bance československé a ředitel archivu v Českých Budějovicích; 2. 11. 2010

Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc. (* 1947)

– významná česká historička, působící na Univerzitě Pardubice, ale i na Jihočeské univerzitě a také někdejší archivářka Státního okresního archivu Hradec Králové; 16. 5. 2011

Prof. PhDr. Jaroslav Pánek, DrSc. (* 1947)

– významný český historik, někdejší ředitel Historického ústavu AV ČR a místopředseda AV ČR, ale i někdejší archivář Okresního archivu v Benešově; 9. 11. 2011

Prom. hist. Karol Bílek (* 1939)

– dlouholetý pracovník Literárního archivu Památníku národního písemnictví; 27. 11. 2012

Doc. PhDr. Ludmila Sulitková, CSc. (* 1946)

– docentka Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty v Ústí nad Labem, někdejší ředitelka Archivu Akademie věd ČR; 13. 5. 2013

Mgr. Anna Kubíková (* 1948)

– dlouholetá archivářka Státního oblastního archivu v Třeboni, oddělení Český Krumlov; 3. 12. 2013

Prof. PhDr. Marie Bláhová, DrSc. (* 1944)

– specialista na dějiny středověku a pomocné vědy historické, autorka a editorka překladů řady středověkých kronik, někdejší vedoucí Katedry pomocných věd historických a archivního studia FF UK v Praze; 31. 3. 2014

Doc. PhDr. Václav Ledvinka, CSc. (* 1947)

– docent a externí vyučující Katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, dlouholetý ředitel Archivu hlavního města Prahy a předseda Vědecké archivní rady Ministerstva vnitra ČR; 9. 12. 2014

Prof. PhDr. Václav Bok, CSc. (* 1939)

– významný český germanista, emeritní profesor Katedry germanistiky Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích; 21. 3. 2016

Prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc. (* 1946)

– významný český historik, profesor FF UK, dlouholetý vedoucí oddělení středověkých dějin Historického ústavu AV ČR; 27. 4. 2016

Prof. PhDr. Eduard Maur, CSc. (* 1937)

– významný český historik, emeritní profesor českých dějin na Filozofické fakultě UK v Praze a někdejší ředitel Ústavu českých dějin FF UK; 10. 5. 2017

PhDr. Karel Chobot (1948–2022)

– dlouholetý ředitel Státního okresního archivu Nový Jičín, externí vyučující Katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, místopředseda České archivní společnosti; 16. 4. 2018

Mgr. Stanislav Petr (* 1944)

– významný český kodikolog, dlouholetý pracovník a vedoucí Oddělení pro soupis a studium rukopisů Masarykova ústavu a Archivu Akademie věd ČR; 29. 4. 2019

Mgr. Stanislava Nováková (* 1954)

– dlouholetá pracovnice Státního oblastního archivu v Třeboni, oddělení Jindřichův Hradec; 19. 11. 2019

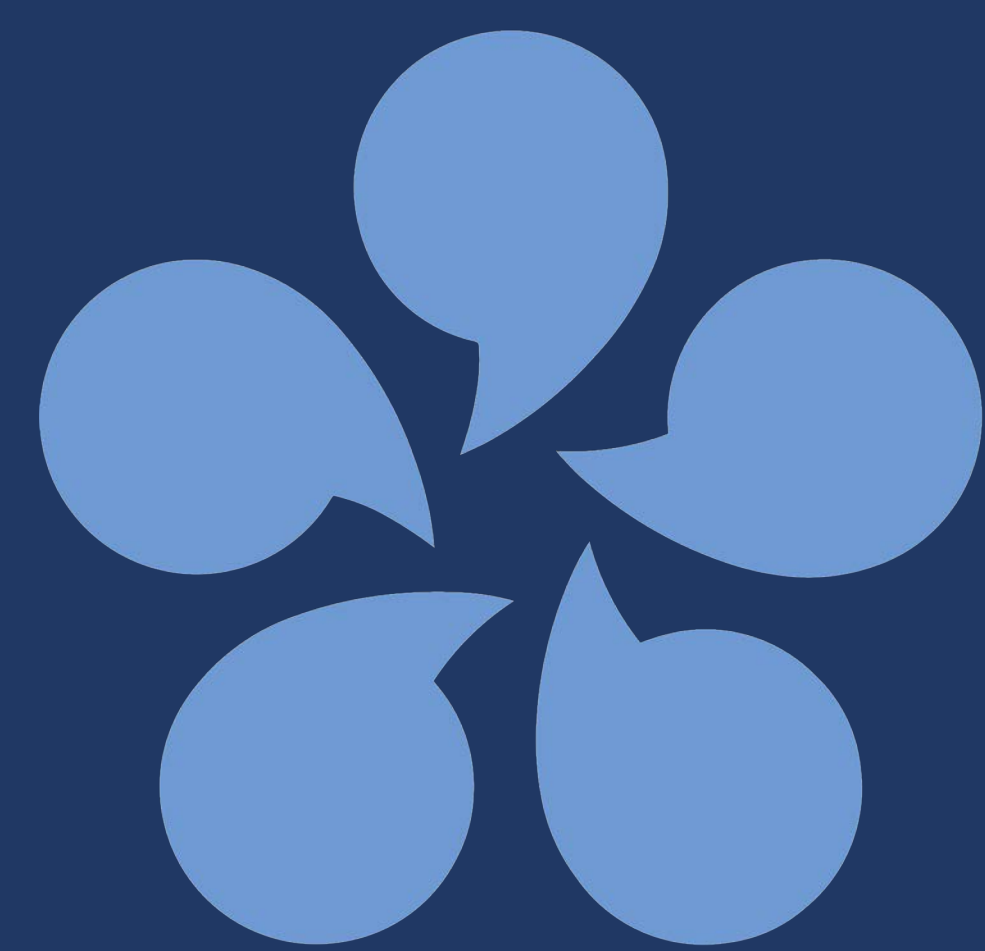
PhDr. Alena Pazderová (* 1952)

– dlouholetá archivářka (a vedoucí) I. oddělení Národního (dříve Státního ústředního) archivu v Praze, přední znalkyně a editorka zpráv papežských nunciů z doby vlády Rudolfa II.; 21. 3. 2023

Prvních devět přednášek (s výjimkou přednášky J. Kuděly) bylo vydáno tiskem – Marie Ryantová (ed.), Býti archivářem. Přednášky ze stejnojmenného cyklu pořádaného v Českých Budějovicích. Pelhřimov 2012 (rozebráno). Následovat by mělo vydání i dalších přednášek (příp. společně s již vydanými).

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

DALŠÍ PŘEDNÁŠKY DOMÁCÍCH A ZAHRANIČNÍCH ODBORNÍKŮ

Ústav archivnictví a PVH FF JU organizuje pro studenty dle možností také odborné přednášky nejen domácích, ale i zahraničních odborníků, a to na nejrůznější témata – ať již historická či historiografická, tak ta, která se týkají speciálních otázek pomocných věd historických, dějin správy či archivnictví.

Zatím se konaly následující přednášky (podobně jako u přednášek „Býti archivářem“ byly tyto možnosti omezeny v důsledku pandemie covidu 19):

ZAHRANIČNÍ PŘEDNÁŠEJÍCÍ

- **Prof. Charles Zika** (University of Melbourne, Austrálie), 26. 4. 2010: Historiography of the Early Modern Period in Australia
- **Dr. Marek Konstankiewicz** (Instytut Historii, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej Lublin), 20. 4. 2015: Historia polskich archiwów (Historie polských archivů)
- **Dr. Marek Konstankiewicz** (Instytut Historii, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej Lublin), 22. 4. 2015: Aktualne problemy polskich archiwów (Současné problémy polských archivů)
- **PhDr. Jiří Hanzal** (Aargauer Kantonsbibliothek, Aarau, Švýcarsko), 30. 5. 2015: Švýcarské archivnictví
- **Dr. Norbert Furrer** (Historisches Institut der Universität Bern), 22. 11. 2016: Grundbegriffe einer historischen Methode
- **Dr. Norbert Furrer** (Historisches Institut der Universität Bern), 23. 11. 2016: Buchbesitz und geistiger Horizont: Zur Rekonstruktion frühneuzeitlicher Privatbibliotheken

- **Univ.-Prof. Dr. Dr. h. c. Thomas Winkelbauer** (Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien), 11. 5. 2018: Grundzüge des Finanz- und Steuerwesens der Habsburgermonarchie in der Frühen Neuzeit
- **Dr. Aleksandra Trifonova, Ph.D.** (Univerzitní archiv, Nova bulharska univerzita, Sofie, Bulharsko), 27. 11. 2018: Stopy bulharských Čechů v bulharských archivech
- **Dr. Marek Konstankiewicz** (Instytut Historii, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej Lublin), 9. 4. 2019: Archiwistyka czeska w polskiej literaturze naukowej (České archivní studie v polské vědecké literatuře)
- **Dr. Marek Konstankiewicz** (Instytut Historii, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej Lublin), 10. 4. 2019: Archiwa polskie w XX i XXI stuleciu (Polské archivy ve 20. a 21. století)
- **Dr. Thomas Aigner, MAS** (Diözesanarchiv St. Pölten, International Centre for Archival Research – ICARUS), 11. 4. 2023: Archive im digitalen Zeitalter – Erfahrungen, aktuelle Trends, Perspektiven

DOMÁCÍ PŘEDNÁŠEJÍCÍ

- **Doc. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.** (Historický ústav AV ČR, v. v. i.), 13. 5. 2014: Ars vivendi – ars moriendi. Smrt v náboženském životě baroka
- **Mgr. Tomáš Malý, Ph.D.** (Historický ústav Filozofické fakulty Masarykovy university v Brně), 23. 3. 2015: Barokní návraty zemřelých a otázka lidové kultury
- **PhDr. Daniel Kovář** (Státní okresní archiv České Budějovice), 8. 12. 2015: Městská symbolika Českých Budějovic
- **PhDr. Olga Fejtová, Ph.D.** (Archiv hlavního města Prahy a Katedra historie FF UJEP Ústí nad Labem), 18. 4. 2016: Měšťanská knižní kultura raného novověku jako badatelské téma – výsledky, cíle, metody
- **Mgr. Pavel Pumpr, Ph.D.** (Katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity), 3. 4. 2017: Oddělen od lidu? K postavení farního kléru ve společnosti českých zemí v 17. a 18. století
- **PhDr. Pavel Holub** (Státní okresní archiv Pelhřimov), 3. 5. 2017: Raně novověká pacovská městská kniha a její ediční zpřístupnění. Trpělivost růže (a trny) přináší?
- **Doc. PhDr. Ludmila Sulitková, CSc.** (Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem), 14. 5. 2018: Specifický správní model Brna od středověku do konce raného novověku
- **Doc. Martin Nodl, Ph.D.** (Centrum mediévistických studií v Praze), 11. 11. 2019: Čas ve středověké kultuře
- **PhDr. Ing. Milan Vojáček, Ph.D.** (Národní archiv v Praze), 13. 4. 2021 (online): Místo archivů v 21. století?

ORGANIZOVÁNÍ KONFERENCÍ A WORKSHOPŮ

Další oblastí činnosti Ústavu archivnictví a PVH FF JU je pořádání různých odborných konferencí, kolokvií či workshopů. Nejvýznamnější z těchto akcí byla bezesporu mezinárodní konference věnovaná výuce archivnictví, která se konala v březnu 2012 s podporou Visegrádského fondu a ve spolupráci s Českou archivní společností, s referáty vystoupili vedle českých kolegů rovněž kolegové ze Slovenska, Polska, Maďarska, Rakouska, SRN a Nizozemí.

Mezinárodní konference (a Visegrádské setkání) Výuka archivnictví – vývoj, úkoly a perspektivy, České Budějovice 14. – 16. 3. 2012 (s Českou archivní společností)

Seminář o zvukových dokumentech, České Budějovice 18. 3. 2016 (s Virtuální národní fonotékou a ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Jihočeským krajem, Státním oblastním archivem v Třeboni a Odborem archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR)

Kolokvium k projektu edice farářských relací 1677, České Budějovice 17. 5. 2017

Workshop Archivy a univerzity v digitálním světě. Současné trendy ve zpřístupňování archiválií, České Budějovice 20. 4. 2018 (ve spolupráci s Národním archivem a organizací ICARus)

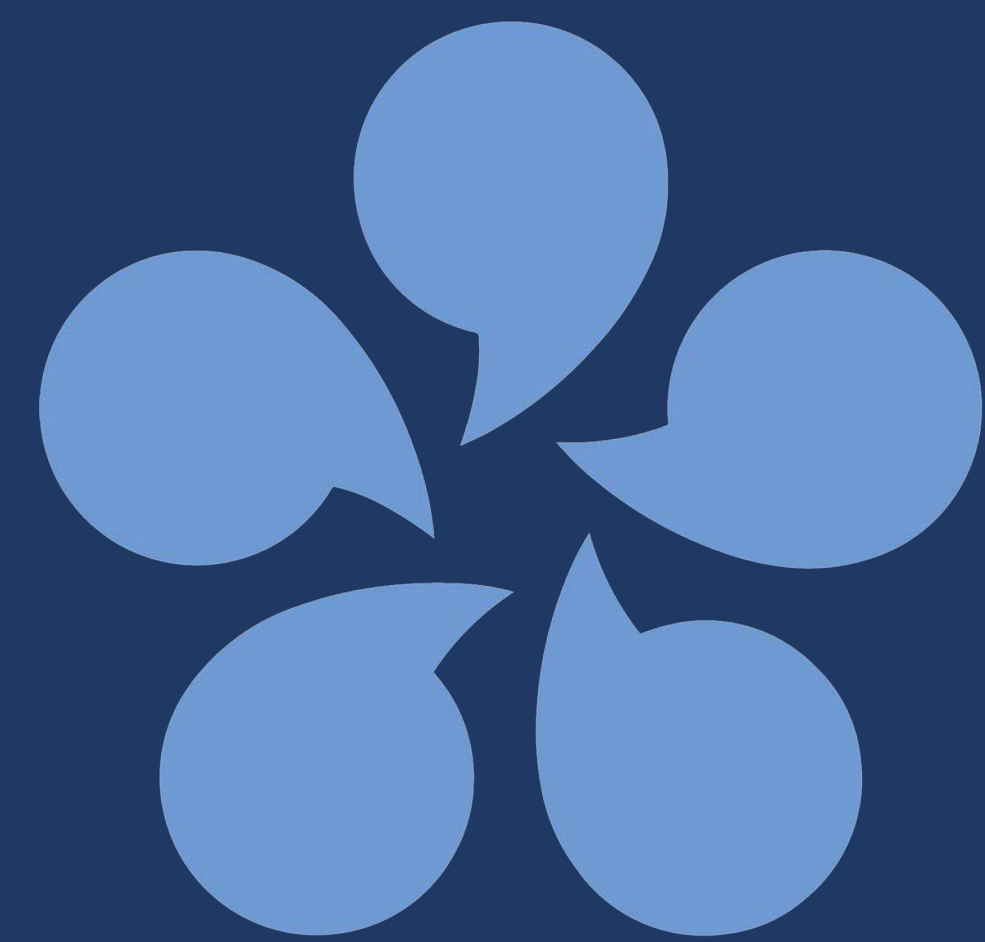
Konference Obraz československých dějin ve sbírkách, fondech a prezentaci paměťových institucí, České Budějovice 24. – 25. 1. 2019 (v rámci projektu Museum Uploaded, Digitální technologie pro přeshraniční interaktivní spolupráci muzeí, Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014–2020)

Konference Testamenty a pozůstalostní spisy v (raném) novověku (1526–1945) (Formy a přeměny diplomatické produkce v novověku VI), České Budějovice 3. 11. 2022

20 LET VÝUKY OBORU ARCHIVNICTVÍ NA JIHOČESKÉ UNIVERZITĚ

MEZINÁRODNÍ AKTIVITY ÚSTAVU ARCHIVNICTVÍ A PVH FF JU A ČLENSTVÍ V ORGANIZACI ICARUS

Ústav archivnictví a PVH FF JU spolupracuje s různými domácími i zahraničními archivními a historickými pracovišti. Všichni akademičtí pracovníci ústavu se účastní programu Erasmus, resp. Erasmus +, a v rámci něho absolvovali výukové pobyty na různých univerzitách (Toruň, Tübingen, Lublin), působí rovněž jako recenzenti zahraničních periodik. Kromě toho se účastní také nejrůznějších zahraničních konferencí a absolvují (většinou v rámci různých grantových projektů) studijní a badatelské pobyty v různých zemích (především Rakousko a SRN, ale i Švédsko, Itálie, Švýcarsko, Velká Británie, Lotyšsko). Pracovníci ústavu rozvíjejí rovněž četné kontakty s dalšími univerzitami a zahraničními institucemi, ale i zahraničními archivními společnostmi a jejich členy v SRN, Rakousku či Polsku a také na Slovensku a v dalších zemích. Velmi cenné jsou zejména kontakty s univerzitou ve Vídni, resp. Institutem für österreichische Geschichtsforschung, který představuje tradiční instituci, zajišťující vzdělání v oboru pomocných věd historických. V roce 2014 se skupina studentů zúčastnila semináře vedeného M. Ryantovou v Herzog August Bibliothek Wolfenbüttel (v rámci stipendia Dorothee Wilms).

V roce 2012 byl Ústav archivnictví a PVH FF JU přijat za člena prestižní mezinárodní organizace **ICARUS (International Centre for Archival Research)**, která vznikla v roce 2008 a sdružuje přes 180 archivů a vědeckých institucí z Evropy a Severní Ameriky (mezi nimiž jsou i významná a tradiční universitní pracoviště, např. již zmíněný Institut für österreichische Geschichtsforschung ve Vídni, ale i university v Mnichově, Paříži, Neapoli, Bělehradě, Sofii, Kanadě a USA aj.). Organizace ICARUS rozvíjí různé aktivity a projekty a nabízí různé možnosti spolupráce, prof. Ryantová je od května 2023 členkou výkonného výboru. V březnu 2023 vystoupil na FF JU se svou přednáškou dlouholetý prezident této organizace, dr. Thomas Aigner.

Možnosti další spolupráce a získávání aktuálních informací souvisejí také s členstvím prof. Ryantové v International Institute for Archival Science v Terstu a Mariboru, kde od roku 2014 zastupuje Českou republiku.

ČESKOBUDĚJOVICKÁ STUDENTSKÁ SEKCE PŘI ČESKÉ ARCHIVNÍ SPOLEČNOSTI

Česká archivní společnost (ČAS) jakožto profesní organizace archivářek a archivářů v České republice podporuje činnost studentských sekcí. Jednou z nich je i Českobudějovická studentská sekce, jejíž programové prohlášení schválila valná hromada ČAS na jaře 2005, takže v současné době je tato studentská sekce mezi ostatními studentskými sekcemi v ČR (v Praze, Brně, Hradci Králové a Olomouci) nejstarší kontinuálně existující. Členství v sekci umožňuje studentům navázat kontakty jak s ostatními studenty napříč studijními ročníky, tak i s dalšími sekcemi a členy ČAS, což přináší významné bonusy i pro budoucí uplatnění. ČAS poskytuje studentským sekcím pravidelně finanční podporu na jejich aktivity, které zahrnují nejčastěji exkurze a výlety do archivů či na další místa.

Kromě toho ale členové sekcí připravují i různé další akce – českobudějovičtí studenti Archivnictví se tak podíleli na „Odpoledních s humanoidy“, pořádaných Filozofickou fakultou JU, napsali a sehráli divadelní hru, uspořádali soutěže fotografií pořízených během exkurzí, připravili pasování, křest maskota či archivně-sportovní odpoledne apod. I do této oblasti činnosti negativně zasáhla pandemie covidu, činnost sekce se však nyní dále rozvíjí.

